

Asia C-595/23 [Cuprea]ⁱ

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

26.9.2023

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Corte d'appello di Napoli (Italia)

Ennakkoratkaisupyyntön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

7.9.2023

Rikosoikeudenkäynti, jossa vastaajana on

EDS

[--]

CORTE DI APPELLO DI NAPOLI
Ennalta ehkäiseviin toimiin erikoistunut jaosto

[--]

VÄLIPÄÄTÖS

jolla esitetään Euroopan unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymys unionin toimielinten säädösten pätevyydestä ja tulkinnasta (Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artikla)

KIIREELLISTÄ ENNAKKORATKAISUMENETTELYÄ KOSKEVA PYYNTÖ

(unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 107 artikla)

Corte d'appello di Napoli (Napolin ylioikeus, Italia), ennalta ehkäiseviin toimiin ope legis erikoistunut jaosto, [--]

täytäntöönpanovalitusta koskevassa asiassa, jonka on pannut vireille

EDS [--] [valittajan tiedot]

ⁱ Tämän asian nimi on kuvitteellinen nimi. Se ei vastaa oikeudenkäynnin minkään asianosaisen todellista nimeä.

ottaen huomioon 15.5.2023 tehdyn hakemuksen, jossa pyydetään Romanian antamaa eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan kuulutuksen poistamista Schengenin tietojärjestelmästä (SIS); kyseinen eurooppalainen pidätysmääräys koskee EDS:ää, ja se on annettu Bukarestin ylioikeuden 10.7.2017 antaman langettavan rikostuomion nro 148 täytäntöönpanemiseksi, sellaisena kuin se on Romanian ylimmän tuomioistuimen 7.2.2019 antamalla tuomiolla nro 32/A muutettuna

[– –] [kansallista menettelyä koskevia seikkoja]

TOTEAA

1. Tosiseikat

Romania, joka on Euroopan unionin jäsenvaltio, antoi 8.2.2019 eurooppalaisen pidätysmääräyksen nro 6536/2/2008. Pidätysmääräyksen antoi Bukarestin ylioikeus, ja se annettiin Bukarestin ylioikeuden 10.7.2017 antaman langettavan rikostuomion nro 148 täytäntöönpanoa varten. Tuomio oli ylimmän tuomioistuimen 7.2.2019 antaman tuomion nro 32/A nojalla lopullinen ja täytäntöönpanokelpoinen; viimeksi mainitulla tuomiolla ylioikeuden tuomiota osittain muutettiin EDS:lle määrätyn rangaistuksen osalta siten, että tämä tuomittiin vankeuteen 5 vuodeksi ja 6 kuukaudeksi.

Samaan aikaan Romania tallensi Schengenin tietojärjestelmään (SIS) Schengenin tietojärjestelmän (SIS) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä poliisiyhteistyössä ja rikosasioissa tehtävässä oikeudellisessa yhteistyössä 28.11.2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1862 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kuulutuksen EDS:n pidättämiseksi, jotta hänet luovutettaisiin Romaniaan 8.2.2019 annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen nro 6536/2/2008 perusteella.

Sittemmin EDS pidätettiin Italiassa 13.1.2020. Tapauksessa toimivaltainen täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen oli Corte d'appello di Napoli.

Corte d'appello di Napoli kieltäytyi 15.9.2020 antamallaan tuomiolla nro 20/2020, joka sai lainvoiman 26.9.2020, luovuttamasta EDS:ää Romaniaan; samassa yhteydessä se tunnusti eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena olevan romanialaisen rikostuomion ja määräsi, että rangaistus pantaisiin täytäntöön Italiassa maan kansallisen oikeuden mukaisesti.

EDS:lle langetetun, Italian tunnustaman rangaistuksen täytäntöönpano alkoi Italiassa tosiasiallisesti 15.7.2022 Italian kansallisen oikeuden mukaisesti.

Corte d'appello di Napoli, joka oli tunnustetun rangaistuksen täytäntöönpanosta vastaava tuomioistuin, julisti sittemmin 11.10.2022 antamallaan määräyksellä, johon ei voitu hakea muutosta, rangaistuksen täytäntöönpanon lakanneeksi Italian rikosprosessikoodeksin 673 §:n mukaisesti. Samassa yhteydessä se kumosi

tuomion, jolla rangaistus oli tunnustettu, sillä perusteella, että Italiassa täytäntöönpanoa varten tunnustettu romanialainen langettava rikostuomio oli menettänyt täytäntöönpanokelpoisuutensa.

Romania ei tähän päivään mennessä ole poistanut kuulutustaan EDS:stä asetuksen (EU) 2018/1862 55 artiklan mukaisesti eikä kumonnut EDS:stä annettua eurooppalaista pidätysmääräystä, vaikka Italia on kieltäytynyt luovuttamisesta sekä samalla tunnustanut tuomion täytäntöönpanoa varten ja pannut sen täytäntöön Italian kansallisen oikeuden mukaisesti.

Italian oikeusministeriö (Ministero della Giustizia) pyysi 24.8.2022 Romaniaa poistamaan kuulutuksen. Romania vastasi 30.8.2022, ettei eurooppalaista pidätysmääräystä kumota, koska asiassa oli esitetty ennakkoratkaisupyynnö Euroopan unionin tuomioistuimelle ja asian käsittelyä oli sen vuoksi lykätty.

Bukarestin ylioikeus peruutti 2.2.2023 antamallaan tuomiolla Euroopan unionin tuomioistuimelle esittämänsä ennakkoratkaisupyynnön ja hylkäsi EDS:n pyynnön kumota eurooppalainen pidätysmääräys ja poistaa kuulutus SIS-järjestelmästä.

Tämän jälkeen Italian oikeusministeriö pyysi Bukarestin ylioikeutta (9.3.2023 päivätyllä kirjelmällään) ja Romanian oikeusministeriötä (9.5.2023 päivätyllä kirjelmällään) kumoamaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen ja poistamaan kuulutuksen SIS-järjestelmästä.

Romanian ylin tuomioistuin hylkäsi 11.3.2023 antamallaan tuomiolla EDS:n valituksen todeten, että koska Italia oli tunnustanut romanialaisen rikostuomion täytäntöönpanoa varten, kaikki kyseistä täytäntöönpanoa koskevat kysymykset kuuluivat yksinomaan täytäntöönpanosta vastaavan Italian tuomioistuimen eli tunnustetun tuomion täytäntöönpanovaltion tuomioistuimen toimivallan alaan.

Tässä tilanteessa EDS teki uuden täytäntöönpanovalituksen ennakkoratkaisupyynnön esittäneeseen Corte d'appello di Napoliin, joka oli täytäntöönpanosta vastaava tuomioistuin. Kyseisessä valituksessaan EDS huomautti, että vaikka hänen luovuttamisestaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella oli vastoin Romanian pyyntöä kieltäydytty ja vaikka Italia oli tunnustanut kyseisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena olleen romanialaisen rikostuomion ja vaikka tuomion mukaisen rangaistuksen täytäntöönpano oli alkanut ja lakannut Italiassa, Romania ei kaikesta tästä huolimatta ollut vielä kumonnut eurooppalaista pidätysmääräystä eikä edes poistanut kuulutusta SIS-järjestelmästä.

EDS on esittänyt ennakkoratkaisua pyytävälle tuomioistuimelle, että hänen käytettyään tuloksetta kaikki Romanian oikeusjärjestyksen mukaiset muutoksenhaku- ja oikeussuojakeinot edellä kuvattu tilanne rajoittaa oikeudenvastaisesti hänen henkilökohtaista vapauttaan ja oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen: niin kauan kuin kuulutusta ei ole poistettu SIS-järjestelmästä hänet nimittäin pidätetään jokaisessa jäsenvaltiossa, johon hän matkustaa.

Osoitukseksi tästä EDS on esittänyt näyttöä siitä, että kun hän matkusti lomalle Kreikkaan 9.8.2021 – sen jälkeen, kun Corte d’appello di Napoli oli antanut tuomion, jossa kieltäydettiin hänen luovuttamisestaan, ja ennen kuin tunnustetun rangaistuksen täytäntöönpano alkoi –, Mykonoksen saaren poliisi pidätti hänet saman, 8.2.2019 päivätyn Romanian antaman eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanemiseksi. Oikeudenkäynnin päätteeksi 8.9.2021 antamallaan tuomiolla Efeteio Aigaiou (Egean ylioikeus, Kreikka) kieltäytyi luovuttamisesta, koska eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena ollut tuomio oli jo tunnustettu Italiassa täytäntöönpanoa varten sen jälkeen, kun kyseinen maa oli kieltäytynyt luovuttamisesta.

Suojellakseen henkilökohtaista vapauttaan ja oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen EDS pyysi näin ollen ennakkoratkaisua pyytävää Corte d’appello di Napoliä, joka on tunnustetun rangaistuksen täytäntöönpanosta vastaava tuomioistuim, määräämään, että kuulutus on poistettava SIS-järjestelmästä ja eurooppalainen pidätysmääräys kumottava, tai toissijaisesti esittämään Euroopan unionin tuomioistuimelle SEUT 267 artiklassa tarkoitetun ennakkoratkaisupyynnön unionin toimielinten säädösten pätevydestä ja tulkinnasta.

2. Italian kansallinen lainsäädäntö

22.4.2005 annetun lain nro 69, jonka otsikko on ”Säännökset, joilla kansallinen lainsäädäntö saatetaan yhdenmukaiseksi eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS kanssa” (Disposizioni per conformare il diritto interno alla decisione quadro 2002/584/GAI del Consiglio, del 13 giugno 2002, relativa al mandato d’arresto europeo e alle procedure di consegna tra Stati membri), 18 bis §:ssä, sellaisena kuin se oli voimassa silloin, kun tuomio, jossa kieltäydettiin EDS:n luovuttamisesta Romaniaan, annettiin, säädettiin, että ylioikeus (corte d’appello) voi kieltäytyä luovuttamisesta, ”jos eurooppalainen pidätysmääräys on annettu sellaisen tuomion täytäntöönpanemiseksi, jossa määrätään vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, mikäli etsitty henkilö on Italian alueella laillisesti ja tosiasiallisesti asuva tai oleskeleva Italian tai jonkin muun Euroopan unionin jäsenvaltion kansalainen, edellyttäen, että kyseinen ylioikeus määrää, että asianomainen rangaistus tai toimenpide pannaan täytäntöön Italiassa sen kansallisen lainsäädännön mukaisesti”.

Tästä syystä, kun edellytykset EDS:n hyväksi täyttyivät, Corte d’appello di Napoli kieltäytyi luovuttamisesta tuomiollaan nro 20/2020 ja määräsi, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen perustana olleessa romanialaisessa rikostuomiossa langettu rangaistus oli pantava täytäntöön Italiassa Italian kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

7.9.2010 annetun asetuksen (decreto legislativo) nro 161, jonka otsikko on ”Säännökset, joilla kansallinen lainsäädäntö saatetaan yhdenmukaiseksi

vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta rikosasioissa annettuihin tuomioihin, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, niiden täytäntöön panemiseksi Euroopan unionissa annetun puitepäättöksen 2008/909/YOS kanssa” (Disposizioni per conformare il diritto interno alla Decisione quadro 2008/909/GAI relativa all’applicazione del principio del reciproco riconoscimento alle sentenze penali che irrogano pene detentive o misure privative della libertà personale, ai fini della loro esecuzione nell’Unione Europea), 24 §:ssä säädetään, että jos ylioikeus (corte d’appello) kieltäytyy langettavaan rikostuomioon perustuvan eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla vaaditusta luovuttamisesta ja määrää rangaistuksen suoritettavaksi Italiassa, sen on samassa yhteydessä Italiassa tapahtuvaa täytäntöönpanoa varten tunnustettava se ulkomainen rikostuomio, johon eurooppalainen pidätysmääräys perustuu, mikäli edellytykset tähän täyttyvät.

Tästä syystä, kun edellytykset EDS:n hyväksi täyttyivät, Corte d’appello di Napoli tuomiossaan nro 20/2020 ensin kieltäytyi luovuttamisesta ja määräsi rangaistuksen pantavaksi täytäntöön Italiassa ja tunnusti sen jälkeen romanialaisen rikostuomion Italiassa tapahtuvaa täytäntöönpanoa varten.

Edellä mainitun, 7.9.2010 annetun asetuksen nro 161 16 §:ssä säädetään, että kun tunnustamistuomio on annettu, rangaistus pannaan täytäntöön Italian lainsäädännön mukaisesti [– –] lieventämistä ja armahdusta koskevat säännöt mukaan luettuina.

Tästä syystä, kun edellytykset EDS:n hyväksi täyttyivät, tunnustettu rangaistus (viisi vuotta ja kuusi kuukautta vankeutta) todettiin loppuun suoritetuksi, koska vankeuden kesto oli kolmeksi vuodeksi lailla nro 241/2006 myönnetyn lievennyksen myötä.

Edellä mainitun, 7.9.2010 annetun asetuksen nro 161 7 §:ssä säädetään, että kun Italia siirtää italialaisen rikostuomion täytäntöönpanon toiseen valtioon, siinä määrättyä rangaistusta ei voida panna täytäntöön Italiassa enää sen jälkeen, kun sen täytäntöönpano on alkanut täytäntöönpanovaltiossa, paitsi siinä tapauksessa, että tuomittu pakenee vankeudesta.

Italian kansallisessa oikeudessa siis säädetään, että kun jonkin Euroopan unionin jäsenvaltion tuomioistuimen antama langettava rikostuomio on tunnustettu täytäntöönpanoa varten toisessa jäsenvaltiossa ja rangaistuksen täytäntöönpano on alkanut kyseisessä täytäntöönpanovaltiossa, alkuperäisen tuomion antanut valtio menettää rangaistuksen täytäntöönpanoa koskevan toimivaltansa lukuun ottamatta ainoastaan tilannetta, jossa tuomittu pakenee vankeudesta.

EDS:n luovuttamisesta eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella on kieltäydytty, romanialainen rikostuomio on Italiassa täytäntöönpanoa varten tunnustettu ja Italian tunnustaman rangaistuksen täytäntöönpano on alkanut, joten vaikuttaa siltä, että EDS:llä on oikeus saada Romanian 8.2.2019 hänestä antama

eurooppalainen pidätysmääräys kumottua ja vastaava SIS-järjestelmään tallennettu kuulutus poistettua.

Se, ettei Romania ole kumonnut eurooppalaista pidätysmääräystä, ja etenkin se, ettei Romania ole poistanut vastaavaa kuulutusta SIS-järjestelmästä, rajoittaa siis välittömästi, tosiasiallisesti ja konkreettisesti EDS:n henkilökohtaista vapautta ja hänen oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen Euroopan unionissa, koska hänet pidätetään aina, kun hän ylittää rajan Euroopassa.

Italian kansallisessa oikeudessa italialaiselle tuomioistuimelle täytäntöönpanovaltion tuomioistuimena ei kuitenkaan ole annettu toimivaltaa määrätä toisen jäsenvaltion antamaa eurooppalaista pidätysmääräystä kumottavaksi eikä poistaa toisen jäsenvaltion SIS-järjestelmään tallentamaa kuulutusta.

Näin ollen, jos Italian kansallista oikeutta sovelletaan sellaisena kuin sen säännösten sanamuoto edellyttää, EDS:n pyyntöä ei voida hyväksyä, koska täytäntöönpanovaltiolle ei ole annettu toimivaltaa määrätä toisen valtion antamaa eurooppalaista pidätysmääräystä kumottavaksi eikä toimivaltaa määrätä toisen jäsenvaltion SIS-järjestelmään tallentamaa kuulutusta poistettavaksi.

Tätä johtopäätöstä on näin ollen verrattava unionin oikeuden säännöksiin sen arvioimiseksi, voidaanko unionin oikeutta tulkita siten, että siinä täytäntöönpanovaltion tuomioistuimelle tunnustetaan tällainen toimivalta, ja onko se tältä osin pätevä.

3. Unionin oikeuden säännökset ja määräykset

Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS 4 artiklan 6 kohdassa säädetään, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi kieltäytyä luovuttamisesta, jos eurooppalainen pidätysmääräys on annettu rangaistuksen täytäntöönpanoa varten ja tuomittu oleskelee täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa, on sen kansalainen tai asuu siellä vakinaisesti, edellyttäen, että tämä valtio sitoutuu panemaan rangaistuksen itse täytäntöön kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti.

Vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta rikosasioissa annettuihin tuomioihin, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, niiden täytäntöön panemiseksi Euroopan unionissa 27.11.2008 annetun neuvoston puitepäätöksen 2008/909/YOS 25 artiklassa säädetään, että jos täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen kieltäytyy luovuttamisesta 13.6.2002 annetun neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS 4 artiklan 6 kohdan mukaisesti, on rangaistusten täytäntöönpanoon sovellettava myös kyseisen 27.11.2008 annetun neuvoston puitepäätöksen 2008/909/YOS säännöksiä.

Tästä seuraa, että jos täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomaisen kieltäytyy luovuttamisesta 13.6.2002 annetun neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS 4 artiklan 6 kohdan mukaisesti, määräten rangaistuksen pantavaksi täytäntöön omalla alueellaan ja oman kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti, asiaan sovelletaan myös 27.11.2008 annetun neuvoston puitepäätöksen 2008/909/YOS 22 artiklan 1 kohtaa, jossa säädetään, että tuomion antanut valtio ei saa jatkaa rangaistuksen täytäntöönpanoa sen jälkeen, kun sen täytäntöönpano on alkanut täytäntöönpanovaltiossa (lukuun ottamatta ainoastaan tapausta, jossa tuomittu pakenee vankeudesta).

EDS:n tapauksessa täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomaisen, Corte d'appello di Napoli, kieltäytyi luovuttamisesta 13.6.2002 annetun neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS 4 artiklan 6 kohdan mukaisesti määräten rangaistuksen pantavaksi täytäntöön Italiassa sen kansallisen lainsäädännön mukaisesti, kun romanialainen langettava rikostuomio oli ensin tunnustettu 27.11.2008 annetun neuvoston puitepäätöksen 2008/909/YOS 25 artiklan mukaisesti.

Rangaistuksen täytäntöönpano alkoi Italiassa, joka oli asiassa täytäntöönpanovaltio, jolloin Romania, joka oli tuomion antanut valtio, menetti oikeutensa tuomion täytäntöönpanoon 27.11.2008 annetun neuvoston puitepäätöksen 2008/909/YOS 22 artiklan 1 kohdan mukaisesti: tuomittu [- -] ei paennut vankeudesta, joten poikkeussäännöstä ei sovelleta.

Näin ollen vaikuttaa siltä, että EDS:llä on oikeus saada Romanian 8.2.2019 antama eurooppalainen pidätysmääräys kumottua ja Romanian SIS-järjestelmään tallentama kuulutus poistettua, koska täytäntöönpanovaltion tuomioistuin käynnisti Italiassa tunnustetun tuomion täytäntöönpanon ja julisti sen täytäntöönpanon lakanneeksi.

3.1. Näin ollen on varmistettava, säädetäänkö unionin oikeudessa oikeudellisista välineistä, joilla suoraan suojattaisiin tuomitun oikeutta siihen, etteivät eurooppalainen pidätysmääräys ja SIS-järjestelmään tallennettu kuulutus seuraa häntä enää sen jälkeen, kun tunnustetun rangaistuksen täytäntöönpano on alkanut täytäntöönpanovaltiossa.

Schengenin tietojärjestelmän (SIS) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä poliisiyhteistyössä ja rikosasioissa tehtävässä oikeudellisessa yhteistyössä 28.11.2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1862 55 artiklan 1 kohdassa säädetään, että kyseisen asetuksen 26 artiklan nojalla SIS-järjestelmään tallennetut kuulutukset on poistettava kolmessa toisistaan erillisessä ja itsenäisessä tapauksessa: 1) kun henkilö, jonka luovuttamista eurooppalaisella pidätysmääräyksellä pyydetään, on luovutettu kuulutuksen tehneelle jäsenvaltiolle; 2) kun toimivaltainen oikeusviranomaisen on kansallisen lainsäädännön mukaisesti kumonnut oikeuden päätöksen, johon eurooppalainen pidätysmääräys perustui; 3) kun kuulutuksen voimassaolo on päättynyt 53 artiklan mukaisesti.

Tältä osin todetaan, että mainitussa 55 artiklassa ei säädetä SIS-järjestelmään 26 artiklan nojalla tallennetun kuulutuksen poistamisesta siinä tapauksessa, että luovuttamisesta on kieltäydytty 13.6.2002 annetun neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS 4 artiklan 6 kohdan nojalla siten, että rangaistus on määrätty pantavaksi täytäntöön täytäntöönpanovaltiossa sen kansallisen lainsäädännön mukaisesti sen jälkeen, kun langettava rikostuomio on tunnustettu 27.11.2008 annetun neuvoston puitepäätöksen 2008/909/YOS 25 artiklan mukaisesti.

Ennakkoratkaisua pyytävän Corte d'appello di Napolin näkemyksen mukaan se, että tällaista säännöstä ei ole, johtuu pelkästään sääntelyn puutteellisesta yhteensovittamisesta, jota on täydennettävä tulkinnan keinoin.

On selvää, miksi kuulutus on poistettava, kun henkilö on luovutettu: eurooppalainen pidätysmääräys on tällöin pantu täytäntöön eikä samaa henkilöä siten tule enää etsiä eikä pidättää kyseisen pidätysmääräyksen mukaisesti, koska se on jo saanut tarkoitetut oikeusvaikutuksensa.

Selvää on myös se, miksi kuulutusta ei sen sijaan yleensä pidä poistaa, kun henkilöä ei ole luovutettu: syyt kieltäytyä luovuttamisesta ovat erilaisia, osa niistä on pakollisia ja osa harkinnanvaraisia, osa puolestaan tilapäisiä, koska ne riippuvat tietyistä edellytyksistä tai etsityn henkilön tilapäisistä ominaisuuksista, ja osaa sovelletaan joissakin jäsenvaltioissa mutta toisissa ei.

Näistä syistä on täysin perusteltua, että SIS-järjestelmään tallennettua kuulutusta ei yleensä pidä poistaa, kun henkilöä ei ole luovutettu. Tällaista henkilöä on nimittäin edelleen etsittävä ja hänet on tarvittaessa pidätettävä kyseisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanemiseksi, vaikka paikat, ajankohdat ja/tai edellytykset vaihtelevat.

Juuri tästä syystä 28.11.2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1862 24 ja 25 artiklassa säädetään, että jäsenvaltio voi vaatia kuulutuksen tehneen jäsenvaltion SIRENE-toimistoa lisäämään kuulutukseen liputuksen, josta käy ilmi, että liputuksen lisäämistä pyytäneen jäsenvaltion alueella ei ryhdytä SIS-järjestelmään tallennetun kuulutuksen mukaiseen toimenpiteeseen. Kuulutuksen tehneen jäsenvaltion SIRENE-toimisto on tällöin velvollinen lisäämään liputuksen.

Sen sijaan ei ole perusteltua, että lainsäädännössä ei säädetä SIS-järjestelmään tallennetun kuulutuksen poistamisesta siinä tapauksessa, että luovuttamisesta on kieltäydytty 13.6.2002 annetun neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS 4 artiklan 6 kohdan nojalla määräämällä rangaistus täytäntöönpantavaksi täytäntöönpanovaltiossa sen kansallisen lainsäädännön mukaisesti sen jälkeen, kun langettava rikostuomio on tunnustettu 27.11.2008 annetun neuvoston puitepäätöksen 2008/909/YOS 25 artiklan mukaisesti.

Tällaisessa tapauksessa eurooppalainen pidätysmääräys on nimittäin täyttänyt tehtävänsä samalla tavalla kuin tilanteessa, jossa henkilö on luovutettu pidätysmääräyksen antaneeseen jäsenvaltioon.

Myös kuulutus on tällöin poistettava SIS-järjestelmästä, koska eurooppalainen pidätysmääräys on pantu täytäntöön ja se on jo saanut tarkoitetut oikeusvaikutuksensa. Tätä tukee myös 28.11.2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1862 johdanto-osan 46 perustelukappale, jonka mukaan kuulutukset ”olisi säilytettävä vain niin kauan kuin on tarpeen niihin tarkoituksiin, joita varten ne on tallennettu”.

Eurooppalainen pidätysmääräys on kuitenkin saanut oikeusvaikutuksensa silloinkin, kun luovuttamisesta on kieltäydytty sen jälkeen, kun ulkomainen langettava rikostuomio on tunnustettu täytäntöönpanovaltiossa tapahtuvaa täytäntöönpanoa varten. Näin on siksi, että 27.11.2008 annetun neuvoston puitepäätöksen 2008/909/YOS 22 artiklan 1 kohdassa nimenomaisesti säädetään, että tuomion antanut valtio ei saa jatkaa rangaistuksen täytäntöönpanoa enää sen jälkeen, kun sen täytäntöönpano on alkanut täytäntöönpanovaltiossa.

Tästä syystä on ilmeistä, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen vaikutus on jo toteutunut sekä siinä tapauksessa, että luovuttaminen on tapahtunut, että siinä tapauksessa, että siitä on kieltäydytty sen jälkeen, kun ulkomainen langettava rikostuomio on tunnustettu täytäntöönpanovaltiossa tapahtuvaa täytäntöönpanoa varten ja täytäntöönpano on alkanut.

Kun otetaan huomioon edellä esitetyt seikat ja se, että 28.11.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1862 55 artiklan 1 kohdassa säädetään SIS-järjestelmään tallennetun kuulutuksen poistamisesta siinä tapauksessa, että luovuttaminen on tapahtunut, on täysin perusteltua ja johdonmukaista katsoa, että tämä sääntö olisi tulkinnallisesti ulotettava myös sellaiseen analogiseen tilanteeseen, jossa luovuttamisesta on kieltäydytty sen jälkeen, kun ulkomainen langettava rikostuomio on tunnustettu täytäntöönpanovaltiossa tapahtuvaa täytäntöönpanoa varten ja täytäntöönpano on alkanut. Näin on siksi, että molemmissa tapauksissa eurooppalaisen pidätysmääräyksen vaikutus on jo toteutunut ja sitä koskeva kuulutus on siten poistettava SIS-järjestelmästä 28.11.2018 annetun asetuksen (EU) 2018/1862 johdanto-osan 46 perustelukappaleen mukaisesti, jonka mukaan kuulutukset ”olisi säilytettävä vain niin kauan kuin on tarpeen niihin tarkoituksiin, joita varten ne on tallennettu”.

Mikäli eurooppalaisen pidätysmääräyksen antanut jäsenvaltio, joka on tallentanut kuulutuksen SIS-järjestelmään 28.11.2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1862 26 artiklan mukaisesti, ei poista kuulutusta asetuksen 55 artiklan 1 kohdan mukaisesti, täytäntöönpanovaltio voisi pyytää poistamista kuulutuksen tehneen jäsenvaltion SIRENE-toimistolta vastaavalla tavalla kuin asetuksen 24 ja 25 artiklassa säädetään: kyseisten artiklojen mukaan kuulutuksen tehneen jäsenvaltion on lisättävä liputus – tai nyt tarkasteltavassa tapauksessa poistettava kuulutus – pelkän täytäntöönpanovaltion vaatimuksen perusteella.

Jos tämä unionin oikeuden tulkinta on pätevä, EDS:n vaatimus on hyväksyttävä, koska Corte d'appello di Napolin, joka on tunnustetun tuomion täytäntöönpanovaltiossa täytäntöönpanosta vastaava tuomioistuin, olisi tällöin vaadittava Romanian SIRENE-toimistoa poistamaan SIS-järjestelmästä EDS:stä 8.2.2019 annettua eurooppalaista pidätysmääräystä koskeva kuulutus.

Näin ollen on tarpeen esittää asiassa SEUT 267 artiklan mukainen ennakkoratkaisukysymys.

4. Ennakkoratkaisukysymys

Euroopan unionin tuomioistuimelta tiedustellaan, onko seuraavia säännöksiä:

- 13.6.2002 annetun neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS 4 artiklan 6 kohta
- 27.11.2008 annetun neuvoston puitepäätöksen 2008/909/YOS 22 artiklan 1 kohta ja 25 artikla
- 28.11.2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1862 24, 25 ja 26 artikla sekä 55 artiklan 1 kohta
- 28.11.2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1862 johdanto-osan 46 perustelukappale

yhdessä luettuina tulkittava siten, että

1. kun täytäntöönpanovaltio on kieltäytynyt luovuttamisesta, jota eurooppalaisen pidätysmääräyksen antanut valtio on pyytänyt langettavan rikostuomion täytäntöönpanoa varten, ja tunnustanut tuomion ja määrännyt rangaistuksen täytäntöönpantavaksi omalla alueellaan oman kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti ja rangaistuksen täytäntöönpano on alkanut, pidätysmääräyksen antanut valtio on velvollinen poistamaan SIS-järjestelmään tallennetun kuulutuksen ja kumoamaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen?
2. niin kauan kuin eurooppalaisen pidätysmääräyksen antanut valtio ei ole kumonnut pidätysmääräystä eikä poistanut kuulutusta, täytäntöönpanovaltion oikeusviranomaisella on toimivalta vaatia, että pidätysmääräyksen antaneen valtion SIRENE-toimisto poistaa kuulutuksen SIS-järjestelmästä, ja kyseinen SIRENE-toimisto on velvollinen poistamaan sen?

5. Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 107 artiklan mukainen kiireellistä ennakkoratkaisumenettelyä koskeva pyyntö

Euroopan unionin tuomioistuinta pyydetään käsittelemään tämä ennakkoratkaisupyyntö kiireellisessä menettelyssä, koska vaikka eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olleen rangaistuksen, jonka Italia tunnusti täytäntöönpanoa varten kieltäytyessään luovuttamisesta, täytäntöönpano on alkanut ja lakannut, EDS ei voi matkustaa mihinkään Euroopan unionin jäsenvaltioon ilman, että hänellä on käytännössä uhka joutua pidätetyksi, ennen kuin kuulutus, jonka Romania on tallentanut SIS-järjestelmään ja joka koskee 8.2.2019 annettua pidätysmääräystä, joka on sittemmin saanut sille tarkoitetut oikeusvaikutukset, poistetaan.

EDS:n henkilökohtaisen vapauden suoja ja hänen oikeutensa vapaaseen liikkuvuuteen unionin alueella riippuu siis suoraan ennakkoratkaisupyyntöön annettavasta ratkaisusta.

Jos ennakkoratkaisukysymyksiin nimittäin vastataan ehdotetulla tavalla, kuulutus poistetaan SIS-järjestelmästä ja EDS voi liikkua unionin alueella vapaasti ilman, että hänet pidätetään 8.2.2019 päivätyn romanialaisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla, joka on sittemmin saanut sille tarkoitetut oikeusvaikutukset.

[– –] [ohjeita kansallisen tuomioistuimen kirjaamolle]

Napolissa [– –] 4.7.2023

[– –]